BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

Regionens revisorer 2025-09-17

Till Driftnämnden Kultur och skola

Regionfullmäktiges presidium för kännedom

Revisionsrapport Uppföljande granskning - Intern kontroll avseende processerna för inköp, upphandling och försäljning.

Regionens revisorer har vid sitt sammanträde 2025-09-17 behandlat och godkänt bifogad revisionsrapport Uppföljande granskning - Intern kontroll avseende processerna för inköp, upphandling och försäljning.

Granskningens syfte är att bedöma om driftnämnd Kultur och skola vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i tidigare genomförd granskning. Vi har i vår granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att driftnämnden Kultur och skola inte helt har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer i tidigare genomförd granskning.

Granskningen visar att arbetet med att fullt ut försöka åtgärda samtliga rekommendationer har påbörjats, däremot återstår en del åtgärder innan samtliga rekommendationer är uppfyllda vad gäller avtalsupphandling och systematiken för kontroller av inköp och försäljning.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Fortsätt att stämma av att inköp sker enligt avtal och att det upprättas avtal inom de områden där det är möjligt.
- Tillse att det finns dokumenterade kontroller och uppföljningar, inom ramen för intern kontroll, som stärker inköp och upphandling samt försäljningar.

Yttrande samt redogörelse om vilka åtgärder driftnämnden Kultur och skola avser att vidta med anledning av resultatet i granskningen önskas senast 2026-01-17.

För regionens revisorer

Lillemor Landén Vepsä
Ordförande

Bilaga: Revisionsrapport Uppföljande granskning - Intern kontroll avseende processerna för inköp, upphandling och försäljning.

Svar sänds till: regionen@regionhalland.se

Signerat 2025-09-18 15:20:35 UTC **Oneflow ID** 12042611 **Sida** 2 / 3

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

REGION HALLAND 232100–0115 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-09-18 15:20:35 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: LILLEMOR LANDÉN VEPSÄ

Lillemor Landén Vepsä

Leveranskanal: E-post

Uppföljande granskning - Intern kontroll avseende processerna för inköp, upphandling och försäljning

Region Halland – Driftnämnden kultur och skola

Revisionsrapport
September 2025

pwc

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Granskningsresultat	5
3.	Revisionell bedömning	9

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

Revisorerna i Region Halland granskar årligen delårsbokslut och årsredovisning, samt genomför fördjupade granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen beaktat noterade brister, synpunkter och förslag.

Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. Uppföljningen kan t.ex. genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

I den tidigare granskningen avseende inköp, upphandling och försäljning gjordes bedömningen att driftnämnden kultur och skola inte helt hade säkerställt en tillräcklig intern kontroll i processerna avseende inköp, upphandling och försäljning.

Utifrån genomförd granskning lämnade revisionen nedanstående rekommendationer:

- Tillse att inköp görs i enlighet med regionens riktlinjer och rutiner.
- Tillse att det finns avtal med leverantörer som täcker verksamhetens behov.
- Tillse att det finns kontroller, inom ramen för intern kontroll, som stärker inköp och upphandling.
- Tillse att det finns kontroller i syfte att säkerställa att försäljning sker i enlighet med beslutade rutiner.

Revisorerna har utifrån väsentlighet och risk beslutat att genomföra en uppföljande granskning inom området inköp, upphandling och försäljning.

Syfte och frågeställningar

Syftet med granskningen är att bedöma om driftnämnd kultur och skola vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i tidigare genomförd granskning.

Granskningen har sin utgångspunkt i följande revisionsfrågor:

- Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av nämnden?
- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Avgränsning

Granskningen avser uppföljning av den tidigare granskning som redovisades år 2023 avseende processer för inköp, upphandling och försäljning.

Metod

Granskningen har genomförts via en genomgång av revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder som angetts i lämnad revisionsrapport och tillhörande missivbrev, samt genomgång och granskning av yttrandet som revisorerna erhållit.

En lägesbeskrivning har hämtats in via intervjuer med berörda tjänstepersoner samt kompletterande underlag för granskning och verifiering av genomförda åtgärder och utveckling.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallag (2017:725) 6:6
- Revisionsrapport: Granskning av intern kontroll avseende processerna för inköp, upphandling och försäljning, PwC, mars 2023

2

Granskningsresultat

Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av nämnden?

Iakttagelser

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland har PwC genomfört en fördjupad granskning av driftnämnden kultur och skola avseende intern kontroll gällande processerna för inköp, upphandling och försäljning. Den 16 mars 2023 skickade regionens revisorer revisionsrapporten tillsammans med upprättat missiv till driftnämnden kultur och skola för svar samt till regionstyrelsen och regionfullmäktiges presidium för kännedom. Revisorerna begärde svar från driftnämnden senast den 1 augusti 2023 med redogörelse för vilka åtgärder som driftnämnden avser att vidta med anledningen av granskningens resultat.

Driftnämnden kultur och skola behandlade yttrande vid sammanträdet den 1 juni 2023 § 59.
Förslaget godkändes och överlämnades till regionens revisorer som nämndens yttrande.
Av yttrandet framgår att driftnämnden har svarat på samtliga rekommendationer med tillhörande planerade åtgärder i syfte att förbättra den interna kontrollen kopplat till inköp, upphandling och försäljning.

Följande åtgärder anges i yttrandet:
1. Ökat fokus på information och utbildning kring inköp, upphandling och försäljning. Verksamheten ska planera in tillfällen där alla berörda får mer kunskap om aktuella rutiner och det praktiska handhavandet. Då rapporten visar brister angående dokumentation ska extra tonvikt läggas på detta.

2. Berörda funktioner ska identifieras för att undersöka om det finns risker kopplat till ansvar och arbetsuppgifter samt se över och förbättra berörda processer.

3. Skolans controller ska systematiskt utföra egenkontroller. Dessa ska planeras och dokumenteras med målet att kunna upptäcka eventuella avvikelser.

4. I nämndens plan för intern kontroll år 2024 ska kontroller beslutas som tar sikte på inköp, upphandling och försäljning. Detta kommer föranledas av diverse riskanalyser.

Bedömning

Ja.

Vår bedömning är att driftnämnden kultur och skola har besvarat de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen av intern kontroll avseende processer för inköp, upphandling och försäljning.

Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Iakttagelser

Regionstyrelsen beslutade 2023-10-24 §310 om en ny *Riktlinje för inköp och upphandling* som ska fungera som ett komplement till regionens inköpspolicy. Riktlinjerna omfattar framförallt information om rutiner, processer, delegationsordning, handlingsplaner samt instruktioner och vägledning.

Av intervju framgår att nämndens verksamhet för inköp- och upphandling, efter genomförd revision, tillsatt en utbildning för anställda inför tilldelning av befogenheter inom inköp- och upphandlingsprocessen. Utbildningarna har särskilt berört vikten av dokumentation. Samtliga personer som ingår i inköpsprocessen uppges ha genomgått utbildning i hanteringen av upphandlingar och inköp.

Regionkontoret arbetar vidare, enligt uppgifter från intervju, med att löpande hitta bättre digitala lösningar i syfte att effektivisera utbildningen av anställda och dokumentationen inom inköp- och upphandlingsprocessen. Som exempel lyfts att verksamheten planerar att lägga upp digitala utbildningar i kompetensportalen avseende bland annat direktupphandling.

I syfte att stärka säkerheten, tydliggöra ansvarsfördelningen och minimera riskerna inom inköp- och upphandlingsprocessen anges även i intervju att verksamheten minskat antalet anställda med befogenheter.

Som en följd av den tidigare granskningen utförde nämnden även en omfattande kontroll av verksamhetens inköp- och upphandlingsprocess som utfördes inom loppet av cirka åtta månader mellan år 2023 och år 2024. Enligt uppgifter låg kontrollens riskanalyser till grund för nya åtgärder i internkontrollsplanen för år 2024. Kontrollen gick ut på att varje månad under en period göra riskanalyser och ta flertalet stickprov av utförda inköp och upphandlingar mot bland annat prisbelopp, leverantörer och avtalstrohet. Liknande kontroller sker numera som en standardiserad arbetsuppgift som faller under controllerns arbetsbeskrivning, där kontroller av bland annat leveransgodkännande, kontering och leveransattest utförs. Dessa löpande kontroller utförs varje vecka enligt uppgifter från intervju, men det saknas dock framtagna rutiner för hur dessa ska dokumenteras. Vad gäller direktupphandlingar har regionen skapat en tjänst där alla direktupphandlingar ska registreras i en databas. Inköp och upphandling utgör inte ett område i nämndens internkontrollplan för 2025. Detta utifrån att kontrollmomenten i 2024 års plan redovisat godkänt resultat.

Verksamhetens kontroller visade på att flertalet köp genomförts utan upprättat avtal. Vissa av dessa beskrivs som nödvändiga av verksamheten då det exempelvis under pandemin inte gick att få till ett avtal med fasta priser på foder till grisar och kor varvid fokus behövde vara på att säkra volymen.

Av erhållet underlag framgår att avtalstroheten uppgår till 13,2% för samtliga inköp år 2024. 67,2% av inköpen bedöms enligt underlaget som "ej upphandlingsbart", likt inköpen av foder enligt tidigare exempel. I uppföljningen av internkontrollplanen 2024 bedöms resultatet av verksamhetens kontroll som ändamålsenligt. Att många inköp görs utan upphandling rapporteras vara på grund av att alternativa rutiner och tillvägagångssätt saknas för dessa inköp. I sakgranskningen anges att verksamheten tillsammans med upphandlingsenheten arbetar för att få till avtal inom berörda områden.

Vidare framkommer i granskningen att försäljning utövas i en liten omfattning med endast en handfull ärenden per år. Enligt årsredovisningen 2024 hade nämnden intäkter om 236 618 mnkr vilket är 0,4% över budget. Intäktsutvecklingen om 3,2% beror på ett flertal faktorer som bland annat flera skolelever och erhållet EU-bidrag inom växtodling samt ett högre pris och större försäljning av mjölk. I samband med kontrollerna av inköp utfördes även en motsvarande kontroll av fyra stycken försäljningar. Stickproven visade att alla fyra vara ändamålsenliga utifrån gällande rutiner. Några nya kontroller av försäljningar har inte genomförts då nämnden ej efterfrågat detta.

Bedömning

Delvis.

Det framgår av granskningen att ett flertal åtgärder vidtagits i syfte att åtgärda de brister som framkommit i den tidigare granskningen. Verksamheten uppnår, enligt internkontrollen 2024, de krav och förväntningar som ställs av regionstyrelsen gällande inköp- och upphandlingsprocessen. Enligt vår analys kvarstår bristerna avseende avtalsupphandling och systematik för kontroll av inköp och försäljningar.

Sammanfattning av åtgärdade rekommendationer

Rekommendation	Status på genomförande av rekommendationer
Rekommendation 1: Tillse att inköp görs i enlighet med regionens riktlinjer och rutiner	Rekommendationen bedöms som delvis genomförd. Verksamheten uppnår, enligt internkontrollen 2024, de krav och förväntningar som ställs av regionstyrelsen gällande inköp- och upphandlingsprocessen. Enligt vår analys kvarstår brister i dokumentationsrutiner av löpande uppföljningar.
Rekommendation 2: Tillse att det finns avtal med leverantörer som täcker verksamhetens behov.	Rekommendationen bedöms som ej genomförd. Kontrollerna från föregående år visade på att en stor del av verksamhetens inköp sker utan avtal.
Rekommendation 3: Tillse att det finns kontroller, inom ramen för intern kontroll, som stärker inköp och upphandling.	Rekommendationen bedöms som delvis genomförd. Verksamheten genomförde utifrån tidigare revision en omfattande kontroll av inköp och upphandling som i sin tur har lett till åtgärder i form av minskade befogenheter och löpande uppföljningar av controller. Resultatet från kontrollerna bedömdes som godkänt i internkontrollsplanen år 2024. Rutiner saknas dock för dokumentation av de löpande uppföljningar. Inköp och upphandling utgör vidare inte en del i nämndens internkontrollplan 2025.
Rekommendation 4: Tillse att det finns kontroller i syfte att säkerställa att försäljning sker i enlighet med beslutade rutiner.	Rekommendationen bedöms som delvis genomförd. Verksamheten genomförde utifrån tidigare revision en kontroll av fyra försäljningar. Inga avvikelser noterades mot beslutade rutiner. Löpande kontroller saknas.

3

Revisionell bedömning

Revisionell bedömning

PwC har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland, genomfört en uppföljande granskning av en tidigare genomförd granskning avseende processer för inköp, upphandling och försäljning. Syftet har varit att bedöma om driftnämnden för kultur och skola vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i tidigare granskning.

Vi bedömer att driftnämnden för kultur och skola *inte helt* har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer i tidigare genomförd granskning. Granskningen visar att arbetet med att fullt ut försöka åtgärda samtliga rekommendationer har påbörjats, däremot återstår en del åtgärder innan samtliga rekommendationer är uppfyllda vad gäller avtalsupphandling och systematiken för kontroller av inköp och försäljning.

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Fortsätt att stämma av att inköp sker enligt avtal och att det upprättas avtal inom de områden där det är möjligt.
- Tillse att det finns dokumenterade kontroller och uppföljningar, inom ramen för intern kontroll, som stärker inköp och upphandling samt försäljningar.

2025-09-17

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Sofie Plomér Sundqvist

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.